

δλο καὶ μὲ τὸ γυμνὸν ἄρθρωπο ἔχονν νὰ κά-
μουν, τὸν ἐξετάζουν γυναικές χωρὶς φορέματα
καὶ χωρὶς τὴ μαντζούντα ποὺ φέρει στὴν κοι-
νωνία.

Μπρὸς στὴν ἀρχῆστια κάθε νιροπή χάνεται καὶ τὴν τεχνικὴ γλώσσα ποὺ «έξ ἀπαλῶν δυνύχων» δυνατηγιαμένος μας πελάτης ἔμαιθε, γρήγορα τὴν ξεχνᾶ ἄμα δῆτὸν κίντυνο καὶ τότες ἀφίνει τὴν καυδιά του νὰ μιλήσῃ καὶ μιλεῖ τὴ γλώσσα τοῦ Ψυχάρη δπως μπορεῖ.

Απὸ τὸν καιρὸν ποῦ ὑπάρχει ὁ ωμοιοσύνη ποτὲ γιατρὸς δὲν ἄκουσε πελάτη νὰ ζητᾶ νὰ φάγη ἡ ρούνα, ζητᾶ νερό νὰ πιῇ καὶ ψωμὶ νὰ φάγῃ.

Καὶ δταν φωνάζῃ τὸν πόνο του, ποτὲ ἀδῶστος δὲν εἶπε πώς ἀ λ γ ε ᾧ. Καὶ σεῖς, ἀγαπητέ μου φίλε, θυμηθεῖτε λίγο τοὺς πόνους ποὺ ἐτραβήξατε καὶ μὲ τὸ χέρι σιὴν καρδιὰ πέσμοντε ἀν μέσα στὴ χειρόσιερη σιγμὴ σᾶς κατέβῃ ἡ ἰδέα νὰ φωνάξετε δ π ο ᾧ ο ν ἀ λ γ ο σ Μόνο ἡ ἰδέα πώς μπορεῖ κανεὶς νὰ μεταφράσῃ τὸ τρομερὸ πρᾶμα ποῦναι δ πόνος μὲ τέτοιες λέξεις ἀστοργες, θὰ σᾶς ἔκανε νὰ ξεκαρδιστῆτε ἀπὸ τὰ γέλοια σὲ μιὰ σιγμὴ ποὺ τέτοια ἐπιθυμία δὲ θὰ εἴχετε.

*Ἐγὼ δὲν εἶμαι κακὸς ἄνθρωπος, μά, ἔτσι γιὰ τὸ γοῦστο, θὰ σᾶς προτείνω νὰ κάμου-
με ἕνα πείσαμα.*

*Παραδόστε μου τὸν κ. Μιστριώτην ἢ τοῦ
κάνω μιὰ ἐγχειρισσοῦλα· ὡς μιὰ μικρή, μικρὴ
κοψιὰ στὸ δέρμα, δσο κρείαζεται γιὰ νὰ φω-
νάξῃ «μάννα μου», καὶ θὰ δοῦμε ἀν θὰ μπή-
ξῃ μιὰ φωνή «ὦ μῆτερ».*

Μείνατε δμως ἥσυχος καὶ καθησυχάσατε καὶ τὸ σοφὸ φέλο σας Μιστριώτη γιὰ τοὺς αἱμοχαρεῖς μον σκοπούς. "Αν εἶχα τὸ ἀτύκημα νὰ τὸν ἐγχειρήσω (καὶ λέω ἀτύχημα γιατὶ τζαπατζῆς θάτανε καθὸ συνάδελφος) θὰ τὸν ἀφιόνιξα καὶ ἔτσι μονάχα θὰ τὸν ἐμπόδιξα ν' ἀπαρνηθῇ τὶς ἀρχές του κάνοντάς τονε νὰ σωπήσῃ.

Μὰ τί εἰναι λοιπὸν αὐτήνα ἡ γλώσσα ποὺ
τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἀνθρωπὸς κιντυνεύει, θυμόνει
ἀρρωσταίνει, ἀγαπᾷ, τὴν ὥρα ποῦ προεπε τάχη ἔ-
τοιμες λέξεις νὰ μεταχειριστῇ, τὴν ὥρα ποὺ τὴν
ἔχομε περισσότερο ἀνάγκη, μᾶς ξεφεύγει καὶ
χάνεται; τοῦτο τὸ λέμε χαραχτηριστικὸ γλώσ-
σας ξένης η νεκρής. Καὶ γιὰ τέτοια τὴν
υδροῦν δλοι ἐκεῖνοι, ποὺ παιδιά ή μάρνα τους

λαστα δυο δυσμισην ωρες, ηρθε στην καμερη του, συγύρισε και τη βχλιτσα του για το ταξιδι. δεν πόνεσε πουθενά, παρα λιγάκι το σκέλι της· ή ορεζη σαν ξυπνοῦσε και το κουράχιο στὸν τόπο του. Ναι, μα τα φύγη δ 'Αντρέας;

Ἐμαθεὶς ὁ ἀστός προκυπτά σημαντικά στὴν μικρήν του τὴν διαμονήν, καὶ τέμαθείς ἀπὸ τοὺς γιατροὺς τοὺς ἔδιους. Ἡ Κατινόύλα, ὥπως εἶδομε, πιασμένη ἀπὸ τὴν πολύπλοκήν της ἀρρώστια, ὅχι μόνο στὴν φούσκα καὶ στὰ φουσκομέρια, παρὰ μεριές μεριές σ' ὅλονε σκεδόν τὸν ὄργανον της. Νάρικρας ποὺ ῥητὰ τοῦ δήλωσε δὲ κ. Κούρης πώς τὰξιστέρο της τὸ πλεμόνι, ἀντὶς νὰ προχωροῦνε οἱ μικρές του οἱ πληγοῦλες τῆς κορφῆς ώς τὴν μέσην τοῦ κλωστητοῦ, ἐμοιαζεῖ σχέτικα μὴν ἀλλαζή, σαν νὰ γιατρέβεται κιόλας. Ἡ ἀντεριά τελειωμένη· δὲν ζαγάπαθε ὑπερεις ἀπὸ τὸ μπισμοῦτ-το καὶ δὲ φαίνεται νὰ εἴη ἡ σύντεροφύμωση. Γιὰ τὴν φούσκα πιάσ, τὸ γνώριζε κι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ Γεννα-ρη ὁ Ἀντρέας, πώς ἡ φουσκοφύμωση σταμάτησε μὲ τὰ σωστά της, πώς τὰξιστέρο ἀκολούθησε, διγλα-δὴ πώς ἡ φούσκα ῥόδιζε καὶ τὰ φύματα πέφτανε. Λοιπὸν ἡ ἀρρώστη καλυτέρει, δὲν είναι; Ζήτημα ἔνα ἔνα χανόντανε τὰ κακὰ τὰ σημάδια. Πιστόσο ἡ κατάσταση τῆς ἀστόδωστης ἔναποδη. Ἐφοῦ σιγά σι-

τανούρισε μὲ τὰ γλυκὰ λόγια τῆς μητρικῆς τους γλώσσας.

"Ἄς τὴν φυλάξουντες «τὴν καθαρεύοντας τους», καὶ ἀς τὴν ἀπολιμάνουντες ἀκόμα περισσότερο, ἀντὶ θέλουντες γιὰ τὰ γράφουν βιβλία γιατρικά, δηλαδὴ φορὰ γράφαντε τὰ Δατινικά. "Ἄς τὴν μεταχειρίζονται καὶ στὰ Δικαστήρια γιὰ τὰ ἔνυπάζεται δοχλοῖς καὶ ἀς τὴν

μιλούν, ἀν τους λέγ ή καρδιά, στὸν κύκλο τους δπως στὸ μεσαιῶνα μιλούσανε Λατινικά.
Ἐμὲ δὲ μὲ πειράζει. Βρίσκω μάλιστα πώς πρέπει νὰ τὴ διατηρήσῃ ἀκέραια μὲ τὴν παράδοσή της, ή Βυζαντινή μας ἐκπλησία, γιατὶ ἐκεῖ ἔστησολέξαμε τὴ δύναμή μας καὶ τὴν ἐλπίδα μας. Μὰ νὰ μοῦ λέτε πώς αὐτήν εἶναι ή ζωντανή γλώσσα τοῦ λαοῦ εἶναι σὰ νὰ θέλετε νὰ παίξετε μὲ τὶς λέξεις.

Καὶ ἐπειδὴ σᾶς ἔχτιμῶ καὶ ἔχω εὐχαρίστησην νὰ διαβάζω τὰ γαλλικά σας, σᾶς γράφω τοῦτο τὸ γράμμα ποὺ κανένα αποτὸ δὲν ἔχει νὰ λιγοστέψῃ τὸ σεβασμὸ ποῦ τρέφω γιὰ τὸ ταλέντο σας καὶ γιὰ τὴν ἀξιόλογη φημερίδα σας.

Γ. ΦΩΚΑΣ

χερ. τοῦ Πανεπιστημίου

Ο ΝΟΥΜΑΣ.

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΦΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἀρ. 10.—Γιὰ τὸ Ἑξωτερικό
φε βρ. 10.

20 Λεπτά τὸ φύλλο λεπτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κινδύνια τῆς Ηλατείας Συντάγματος, 'Ομόνοιας, 'Εθν. Τηγανέζης Γ'. Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιόδρομου, (Οδφθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηρόδρομου ('Ομόνοια), στὸ καπνοεπωλεῖο Μανελακάκη (Ηλατεία Στονογνάρα), 'Εξαρχεία, στὶς βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (όδος Σταδίου, διπτικοῦ στὴ Βουλῆ). Στὸ Βόλο βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

‘Η συντροφὴ πλευρῶνται μπροστα κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ПАРАГРАФАКІА

Oι ἀδικημένοι—Ἐπιστημονικά κόμματα—Η π. Τζοβάρρα Μεσσινέρη.

*ΜΕΡΙΚΟΙ γιατροί τώρα τελευταῖς διαγωνιστήκοντες γιὰ
τὰ καταταχτοῦσα στὸ Ναυτικό. Διαγωνιστήκαντες δώδεκα. Οἱ
τέσσερες πετυχαντες, οἱ δητὸι δὲν πετυχαντες. Ποιοι εἰναι οἱ Ι-
τανοὶ, ποιοι οἱ ἀγγλικανοὶ;*

Νά ἔνα αἴνιγμα ποὺ ταραχούσιάζεται στερεότυπα ὑπέρ¹ ἀπό
κάθε Ρωμαϊκό διαγωνισμό. Και ή λέση του, είγει στερεότυ-
πη κι αὐτή πάντοτε. 'Ικανοί είναι δύο δὲν πιτύχασε και ἀ-
ινικανοί δύοι πιτύχασε. Και δύος του ἀναρροφές στο 'Υπορ-
γεδο και διατριβές στις ἐφημερίδες και τρεχάματα βουλευ-
τάδωντε και χαλασμός κάσομον. Κι ἄν τύχει οι ἴκανοι (δύοι
δὲν πιτύχασε δηλα) να χρησιμεύσουν μιαάριτα στὴν Κυρωνη,
ἀκυρώνεται διαγωνισμός, γίνεται καινούργιος, πιτυχαίνονται οι ἀδι-
κημένοι, ἀρχίζουν πάλι καινούργιες διαμαρτύρησες και φω-
νες ἀπό κελνους ποὺ δὲν πιτύχασε τὴ δεύτερη φορά, και
πάει λέοντας.

Κατάρτησ πιὰ, ὅτα διαβάζουμε σήμερα πώς ἔγινε κάπιος διαγωνισμός, γάρ τοῦχονμε γὰρ σίγουρο πώς θὰ διαβάσουμε αὐτό δι τὸ διαγωνισμὸς αἰτίας δὲν ἔγινε δίκαια καὶ κακούσυνειδητα καὶ τόσο τὶς συνηθεῖσαμε πιὰ αἵτες τὶς Ρωμαϊκές κωμῳδίες ώστε ὅταν ἀκούσει κατένα νὰ παραπομέται πός ἀδικήθηκε στὸ διαγωνισμὸν, τοῦ δένει.

— Τὸ ξέρουμε. Μᾶς τόλαν κι ἄλλοι !
Βγάζω, κύριε, φημεγίδα κι ἔτα μοῦ στέλνοντα πίποτα πάν
τὸ δημοσιέψω σημαίνει πώς μὲ ἀραιωνίζοντα γὰρ ἵκανο πάν
τὸ κοῖτων ἂν εἴναι καλὸν ἢ πακό, ἢ μοὶ κάρει γιὰ τὴν ομη-
ρίδα που ἔ ἀχι. Σαν δὲ μοῦ τὸ δημοσιεύεις αὐτὸν εἴναι τε

τὸ στῆθος μου σηκωνίπεστε κι ἀναρουροῦσα, λέτε κ' εἴχα κλάψεις καὶ κλάψεις δίχως τελειωμόν· Τί νὰ εἴταινε τέτοιο ἄκλαστο κλαυσά; Στὸ ἴδιο τὸ γράμμα της, ἔβλεπες, σὰ βουβήτη, ἡμίλητη σκιά, στάπισθα τῆς σκηνῆς, νὰ περνᾷ κι ὁ κ. Χουΐταρης. «Ἡρθε σήμερα τὸ πρώτη καὶ τοῦ εἰπα πώς ξυπνεῦσα τώρα μὲ 39° κι ἀποκομιδόμουνε μὲ τους 38°8, πώς εἴμουνε ἀδύνατη καὶ πώς ἐπρεπε νάναταρθῶ. Ο Δέν αποκρίθηκε ὁ κ. Χουΐταρης μπορεῖ νὰ τὸ ζέρχεται τὰ βάδια γιατί κλαψέις κι ὁ Σπύρος τοῦ ἀδενώστευ.

"Ανοίξε τὰ μάτια δὲ Ἀντέρεις μὲ κατί: ἀλλὰ που
διάθησε στὸ γράμμα τοῦ σαββάτου, εἶκος ἐγτά-
«Μεγάλα πράματα δὲ μοῦ είπε χ-ές δὲ καὶ Κούρης·
ώχτοσο τοῦ εἴπα πηγεῖς εἰμούνε φοῖβος· καὶ οὐκαπούνην.
Μόλις ἔσυγε, στὶς πεντέμιση, καὶ ἀρχίσανε νά μοῦ
πονοῦνε ἡ φύσικα, ή κοιλιά, τὸ στήθος, τὸ κεφάλι,
ὅλα μου, μ' ἔνα λόγο. Κέθε δορὰ ποὺ ἔβηχα, πη-
δούσε μέσα μου ἡ καρδιά μου, καὶ τὰ δόντια μου
τρίχανε καὶ ἀπὸ τὴν κορφὴ στὰ νύχια ἐτρεμαῖσις τὶς
οὔχτωμιση νά μήν τὰ πολυλογοῦμε, εἰμούνε πολὺ ἀ-
χαμνά· ή Βιχτώρια θέλησε μάλιστα νά μείνῃ κα-
νεὶς τὴ νύχτα μαζί μου, δεν τυχό μοῦ ἔρθη τίποτις
καὶ δὲν είμαι καλά. Τές εἴπα δρμως πώς δὲ μοῦ βά-
λουν ἔνα πισώθετο—νά, ποὺ ἔμαθα καὶ τονομα—θ

ριπτό και νὰ μ' ἑνοχλεῖσθαι στέλνοντάς μου τὰ ξαφνίοματα τοῦ μυαλοῦ σου. Τὸ ίδιο εἶναι καὶ διαγωνισμός. Κι δεν πηγαίνεις νὰ διαγωνιστεῖς, σημαίνει πώς παραδέχεσαι ὅτι οἱ κριτáδες σου εἶναι οἱ θέση νὰ οἱ κρίνουν καὶ νὰ σοῦ δώσουν τὸ δίκιο σου. Καὶ πρέπει νὰ δέχεσαι ἀγνόηστα τὴν κρίση τους καὶ νὰ μὴ βγάλεις δέξα στὸν κόσμο μιξοκλασίας πώς ἀδικήθηκες.

★

ΙΣΑΜΕ τώρα ξέραμε πώς αἱ βουλευτάδες δηλώνουν σὲ ποιό πολιτικό κόμμα ἀνήκουν. 'Απὸ τὴν περασμένη δύμας Τρίτη, βγήκανε στὴ μέση καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ ἡ σωστότερα πανεπιστημιακά κέμματα καὶ κάθε δάσκαλος ὀφείλει νὰ ὅτι- λώσει σὲ ποιό ἀπ' αὐτὰ ἀνήκει.

Δηλαδὴ τὴν περασμένη Τρίτη, δημοσιεύτηκε στὸ «Χρόνο» μὰ διατριβή, κάπιον καθηγητῆ Χατζηπάτη ποὺ δηλώνει πώς ἀνήκει «εἰστὸν ἐπιστημονικὸ κόμμα τοῦ κ. Κόντου» καὶ γ' αὐτὸν πολεμιέται ἀπὸ τὸν κ. Πολίτη.

Τοστερα ἀπὸ τὴν περίεργη αὐτὴν διατριβὴν τοῦ κ. Χατζηπάτη, περιμένουμε νὰ δοῦμε καμία μέρα στὸν δρόμο τῆς 'Αθηνᾶς καὶ ἐπιστημονικὴ (ῶς εἰδος ἀκλογική) διαδήλωση καὶ νάκούσουμε τὶς δασκαλικές ἀγρυπνιώναρες Κόνταρος καὶ Πολίταρος. 'Ο κ. Χατζηπάτης μὲ τὴ διατριβὴν τοῦ ζειτεῖς πώς εἶναι ίκανος νὰ μᾶς διοργανώσει καὶ καμία τέτοια διαδήλωση.

★

ΕΞΣΠΑΘΩΣΣΕ πάλι ἡ κ. Τζούννα Μεσσαζέρη, ἡ Ζάν ντ' "Αρχ δηλ. τῆς Καθαρεύουσας, (ῶς ἀντολοδόχος τοῦ ἀσθενοῦντος πατρός της, λέει) στὶς «'Αθηναῖς» τῆς Τρίτης καὶ τὰ βάζει μὲ τὸν καθηγητὴν κ. Γερ. Φωκᾶ ποὺ ἔκαμε τὸ φάλτο (λέει ἡ κ. Τζούννα) νὰ δημοσιεψει καὶ Ρωμαϊκά στὴν «'Ακροπόλη» τὸ γράμμα ποὺ δημοσιεύει Φραντζέζικα στὸ «Messenger d'Athènes». 'Η κ. Τζούννα εἶναι ἀπαρηγόρητη γιὰ τὸ φάλτο τοῦ κ. Φωκᾶ καὶ γ' λόγη τῆς θὰ φάσῃ στὸ ἀπροχώρητο ὅτι δεῖ σήμερα πώς κ. Φωκᾶς εἶγε τὴν καλούσην νὰ στείλει μεταφρασμένο τὸ γράμμα του καὶ στὸ «Νομῆμα».

Ἐμεῖς, πονοψυχώντας τὴν καλὴ κοπέλλα καὶ γιὰ νὰ τὴν παραγορήσουμε καπάκια, δημοσιεύουμε στὸ ίδιο φύλλο, στὸ σημερινό, Φραντζέζικα, κι ὅχι μεταφρασμένο, τὸ γράμμα τοῦ κ. Ψυχάρη, μὲ τὴν ἐλπίδα πάντα πώς θὰ τὸ νιώσῃ ἡ κ. Τζούννα, ὅσο κι ἡ νιώσει μοναχὰ τὰ Φραντζέζικα, τὰ γραμμένα στὸ Patois de Phalére, ποὺ τόσο όμορφα μεταχειρίζεται.

Ἐν κ. Τζούννα μᾶς δηλώει στὶς «'Αθηναῖς» πώς λόγου τῆς ἀνοικεῖ τὸν πόλεμο κατὰ τοῦ Ψυχάρη καὶ λόγου τῆς σοφίστηκε τὸ Patois de Galata γιὰ νὰ τὸν ξεμπεριέψει. Βλέπετε, ἡ καλὴ κοπέλλα φοβήθηκε μήπως τῆς πάρει τὴν δέξα, ὁ κάσθενοντος πατρός τῆς κ' ἔκαμε τὴν περίφημη αὐτὴν δήλωση. Μὲ γειά τῆς καὶ θὰ τῆς λογαριαστεῖ μιὰ μέρα.

κοιμηθῶ ἀπὸ τὴν κούραση. Κι ἀλήθεια ἔτοι μὲν. Ωραῖοι κοιμήθηκα καὶ σήμερα τὸ πρωΐ πολὺ πολὺ καλὰ εἴμουνε μὲ 37°5 καὶ τὸ βράδιο 37°3. Σήμερα μόνο μιὰ κενωσούλα, δχ: πηγτή, μὲ λιγάκι σὰ λαπάκι. Εὔχεταις ἀκόμη μιὰ καὶ βραχίδιο; τὴν χάρηκα δυμας, γιατὶ μοῦ πονοῦσε ἡ κοιλιά μου. 'Αριστο πάντα καὶ καθάριο τὸ νερό. Σᾶς γράφω ξαπλωμένη στὸ κρεβάτι, ἐπειδὴ σὰν καθομαί, πονῶ ὑπερβολικὰ στὴν καθησιά μου, καὶ ἀφτὸ θὰ πῆ μόνο καὶ μόνο πῶς λιγνεύω. Μὲ πονεῖ πάντα κ' ἡ ρούσκα ποὺ εἶναι πολὺ μέρλογισμένην.

Αἰοπόν καὶ πάλε ἡ φλόγωση τῆς φούσκας! Ενα προστικά θλιβερό συνεπήρε τὸν 'Αντρέα. Μήπως τοὺς φοβέριζε καὶ πάλε κανένα πρέξιμο καίνοριο, ποὺ θάποφυλάκωνε τὰ φύματα μέσα της, νὰ τὴν πνίζουνε τελειωτικά; Πῶς θύγτεις στὴ θίση ποὺ τώρα βρισκότανε; Τὴν πρώτη σούρα, μόλις φερμένη ἀπὸ τὰ Παρίσια, εἶχε ἀκόμη τὴν χρειαζόμενη τὴν δύναμην. Μὲ νάσου που τοῦ τὴν ἀφανίσανε στὸ Μπ... δησπού τὴν ἔφησε καὶ μόνη. Τὴν δύναμην λοιπόν ποὺ θὰ τῇ βρῆ; Τέτοιοι λογισμοί τυραννούσανε τὸν 'Αντρέα. Τὴν ἀλληλή μέρα δύμας, εἴκοσι ὄχτια τοῦ Γεννάρη, κερακή, τὰ μαντάτα καλήτερα, κοιμήθηκε, ἀναπάρτηκε, που-θενά δὲν πονοῦσε. Αλήθεια ποὺ δουλέθανε πρωΐ βρά-

ΕΛΙΣΑΙΟΥ ΓΙΑΝΙΔΗ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

(Άπὸ τὸ τελευτικὸ κεφάλαιο)

"Αν δὲ ἀναγνώστης μου, φτασμένος σ' αὐτὸν τὸ σημεῖο τῆς μελέτης μας, διστάζει ἀκόμη νὰ ὑπογράψῃ τὸ συμπέρασμα ὅτι μὲ τὴν καθαρεύουσα δὲ θὰ μποῦμε ποτὲ στὸ δριστικὸ στάδιο τῆς ἔθνικῆς προκοπῆς, τὸν πικρακαλὸν νὰ μὲ συχωρέσῃ γιὰ τὸν κεφαλόπονο ποὺ τοῦ προξένησα καὶ νὰ μὴ κάμη τὸν κόπο νὰ προχωρήσῃ παρακάτω. Γιατὶ τὴν πρόταση αὐτὴν ἀπὸ δῶ καὶ πέρα δὲ τὴν δεχούμε πιλά- ως ἀποδειγμένη, καὶ θὰ ξετάσουμε τώρα τὶς ἀναγκαῖες συνέπειες ποὺ φέρνει μαζί της.

Καὶ παρουσιάζεται πρῶτο πρῶτο τὸ ζήτημα: «Η δημοτικὴ θὰ μπορέσῃ ν' ἀναπληρώσῃ τὴν καθαρεύουσα;» Καὶ δόλο ἐκεῖνο τὸ γλωσσικὸ κεφάλαιο ποὺ εἶναι ἀποταμευμένο μέσα στὴν καθαρεύουσα τὶ θὰ γίνη; Θὰ χρειαστῇ νὰ τὸ ζανχφιάσουμε; Καὶ ἀν βροῦμε δυσκολίες; καὶ βέβαια θὰ βροῦμε... Τι λέτε; Γυρίζουμε πίσω; Μήπως εἶναι ἀργὴ πιὰ τώρα;

Καὶ εἶναι πολλοὶ ποὺ γυρίζουν πίσω. 'Αλλὰ ἂν ἡ σκέψη αὐτὴν ἐπιτρέπεται σ' ἓνα ἄτομο, ποὺ βρίσκει ὅτι λίγα χρόνια ἔχει νὰ ζῆσῃ καὶ δὲν εἶναι καρός πιὰ γιὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ μιὰ σπουδαία μεταβολὴ στὴ ζωὴ του, εἶναι ἀπλῶς ἐγκληματικὴ χῆρας ἐφερμοστῆ σ' ἓνα ἔθνος ποὺ πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς τὸ ἔμβρυο ἐνὸς μεγάλου ἔθνους τοῦ μέλλοντος.

«Θὰ μπορέσῃ νὰ τὴν ἀναπληρώσῃ;» Βέβαια οἱ ἔρχομενες γενεὲς θὰ γελοῦν μὲ τὴν ἀπλοκὴν ἐρώτησην. Μὰ δὲν εἰδαμε ὡς τώρα κανέναν ἔθνος ποὺ νὰ μήν τοῦ κάνῃ ἡ γλώσσα του καὶ νὰ πάγι στὸ παζάρο γιὰ νὰ διαλέξῃ μιὰν ἀλληλη. Δὲ σᾶς φύλεται περίεργο, δτι τὰ τρία τέσσερα ἔθνη ποὺ κάνουν σήμερα τὴν πρωτοπορεία τοῦ πολιτισμοῦ, αὐτὰ ἀκριβῶς ἔχουν καὶ τὶς τελειότερες γλώσσες; Στὴ γαλλικὴ καὶ στὴν ἀγγλικὴ ἐκφράζω τελειότερα τὴν ἰδέα μου παρὰ στὴν ἀρμένικη καὶ στὴν βουλγαρική. Τι περίεργη σύμπτωση! «Η μήπως δὲν εἶναι σύμπτωση;» Η μήπως αὐτὸν σημαίνεις ὅτι δὲν ὑπάρχουν γλώσσες πρωρισμένες, καὶ δτι δὲν ἀνθρωπος μορφώνει τὴν γλώσσα καὶ δχ: ἡ γλώσσα τὸν ἁνθρώπουν. Δὲ θὰ ποῦμε βέβαιας πώς δὲν ξέρει ὁ Γάλλος τὴν γλώσσα του, ἐπειδὴ ἀγνοεῖ πῶς λένε τὸ καθέναν ἀπ' τὰ ἐργαλεῖα τοῦ σιδερού καὶ τὰ διάφορα πανιά του καραβιοῦ. Θὰ ποῦμε πώς δὲν ἔκαμε σιδερες ἡ ναύτης. Καὶ τὶ θὰ κάμη κύτσας ἡ ἀνθρωπος, δχα τὰ βρῆ σ' ἓνα βιολίο. Η ἄμα χρειασθῇ νὰ τὰ γράψῃ; Μήπως θ' ἀνοίξῃ τὸ λεξικὸ τῆς λατινικῆς; «Ογι, θ' ἀνοίξῃ τὸ γαλλικὸ λεξικό. Καὶ πῶς έγινε τὸ γαλλικὸ λεξικό;» Εγίνε μὲ τὴ συνεργασία τοῦ σιδερού, τοῦ μαργκοῦ καὶ τοῦ ναύτη συμμαζέυτηκε τὸ σκορπισμένο ύλικο τῆς ἔθνικῆς γλώσσας.

«Αν περάσουμε τώρα στὴν περίπτωση, τὴν δική μας, θὰ βροῦμε δτι δὲν κύτσας τῶν λέξεων ποὺ ἀγγοεῖ δ καθένας μας εἶναι κάπως πλατύτερος, δτι μᾶς εἶναι σχηματεῖς καὶ πολλές λέξεις τῆς γενικωτέρης ἀνάγκης, στοιχεῖα χρησιμώτατα τῆς ἔθνικῆς γλώσσας.

«Αν περάσουμε τώρα στὴν περίπτωση, τὴν δική μας, θὰ βροῦμε δτι δὲν κύτσας τῶν λέξεων ποὺ ἀγγοεῖ δ καθένας μας εἶναι κάπως πλατύτερος, δτι μᾶς εἶναι σχηματεῖς καὶ πολλές λέξεις τῆς γενικωτέρης ἀνάγκης, στοιχεῖα χρησιμώτατα τῆς ἔθνικῆς γλώσσας.

Κατινούλα. «Εμεινε πλάγι της στὸ Μπ... ώς τὴν πρώτη τοῦ Φλεβάρη. Τῆς 'Αννας ἡ παρουσία στάθηκε γιὰ τὴν Κατινούλα μιὰ γλύκα θεόγλυκο ἀναπατήρης τῆς φάνηκες ἡ κλινική. Τὰ πάντα, τὰ πάντα κτινύχατα τῆς 'Αννας στὴν κάμερη τῆς γῆρας γύρω. τῆς ἔρχοντανε σὰ καδί, μόνο ποὺ τὴν ἔβλεπε νὰ κινεῖται. Φοντίζε ἡ 'Αννα γιὰ τὰ καθίκεντα καὶ πιάνεται σὶ δυὸς γυναικείων μετεπειταῖς τοὺς μακρινές ξεδαρέρες κουβέντες. Μιλούσκεις κτινάρια σὶ καρδίες; τους, μιλούσκεις γιὰ τὸν κύρο, που καθεμερνὰ βρυχούσεις, σὰ νὰ δουφοῦσες ίγεια, σὰ γράμματα τους ἡ Κατινούλα καὶ λόγια δὲν εἶγε ἡ καημενη νὰ τὸν ἔνεσθαι. Βράσης πλάστας της στὸ Μπ... ώς τὴν πρώτη τοῦ Φλεβάρη. Τῆς 'Αννας ἡ παρουσία στάθηκε γιὰ τὴν Κατινούλα μιὰ γλύκα θεόγλυκο ἀναπατήρης τῆς φάνηκες ἡ κλινική. Τὰ πάντα, τὰ πάντα κτινύχατα τῆς 'Αννας στὸ Χαμονοχίρρι, δησπού νὰ ξεπονήσῃ ἡ 'Αντρέας νὰ τὴν σώσῃ. «Έτοις πολλές φορὲς δὲν κοσμάκης, οἱ φτωχοί, τάξιμοι τὰ δουλικὰ πελαγώνουσε, γιατὶ πάντα θὰ βρεθῆ κ' ἔνας καλὸς ἀφέντης, γιὰ νὰ νάφησουμε τὸν κακόνες, ποὺ νὰ πῆ στὸ πλάσμα τὰν κτινύπτορο. «Δὲν εἶναι τίποτα! Τὴν δουλειά σου!» Μὰ ἡ θάλασσα ἔκεινη δησπού κατρακυλοῦνε σὶ παθιασμένοις συμπατίρες στὰ βαθιά της μαζί τους κ' ἔνα μικρό.

«Η σκέψη ἀφτὴ πολὺ τὸ ζητοῦσε· πολὺ τὸ ζητοῦσε ἡ φιλία, ἡ ἀφοσίωση κ' ἡ ἀγάπη. «Οσο ἐμεινε ἡ 'Αννα, δὲν ξεκούσθησε, ποὺ νὰ πῆς, τίποτα σημαντικό, περὰ δησπού μονάχα πρωτεύοντα καὶ τὰ δυο στὴν ἀρρώστια της, ποὺ τὸ ένα βασανίζει